

Dosarul nr. 2rhc-38/2021
2-19031582-01-2rhc-01122021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (V. Muntean)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Anton, V. Cotorobai, A. Panov)
Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (A. Cobăneanu, S. Filincova, S. Moldovan, Iu. Bejenaru, V. Burduh)

ÎNCHEIERE

26 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil Comercial și de Contencios Administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând cererea de revizuire depusă de Compania de Asigurări „Asterra Grup”
Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu
Capital Străin „Moldova Zahăr” Societate cu Răspundere Limitată împotriva
Companiei de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni, intervenienți accesorii
Gospodăria Țărănească „Marciuc Valentina”, Societatea cu Răspundere Limitată
„Jintarg”, Gospodăria Țărănească „Vădeni Agro”, Societatea cu Răspundere Limitată
„Remarcabila”, Societatea cu Răspundere Limitată „Reforma CM”, Societatea cu
Răspundere Limitată „Agrozprim”, Societatea cu Răspundere Limitată „Doi Rățoi”,
Societatea cu Răspundere Limitată „Purplant MDV”, Societatea cu Răspundere
Limitată „Unifruct”, Societatea cu Răspundere Limitată „Agro Ghiol”, Societatea cu
Răspundere Limitată „Rai-Agro-Prim”, Societatea cu Răspundere Limitată „Albvior”,
Societatea cu Răspundere Limitată „Unichi Grup”, Societatea cu Răspundere Limitată
„Floreti-R.C.” și Brokerul de Asigurări și Reasigurări „Coverins” Societate cu
Răspundere Limitată cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, a penalităților
legale și a dobânzilor de întârziere,

împotriva deciziei din 18 decembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție,

c o n s t a t ă :

La 27 octombrie 2016, Întreprinderea cu Capital Străin „Moldova Zahăr”
Societate cu Răspundere Limitată (în continuare ÎCS „Moldova Zahăr” SRL) a depus

cerere de chemare în judecată împotriva Companiei de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni (în continuare CA „Asterra Grup” SA), intervenienți accesorii Gospodăria Țărănească „Marciuc Valentina”, Societatea cu Răspundere Limitată „Jintarg”, Gospodăria Țărănească „Vădeni Agro”, Societatea cu Răspundere Limitată „Remarcabila”, Societatea cu Răspundere Limitată „Reforma CM”, Societatea cu Răspundere Limitată „Agrozprim”, Societatea cu Răspundere Limitată „Doi Rățoi”, Societatea cu Răspundere Limitată „Purplant MDV”, Societatea cu Răspundere Limitată „Unifruct”, Societatea cu Răspundere Limitată „Agro Ghiol”, Societatea cu Răspundere Limitată „Rai-Agro-Prim”, Societatea cu Răspundere Limitată „Albivor”, Societatea cu Răspundere Limitată „Unichi Grup”, Societatea cu Răspundere Limitată „Floreti-R.C.” și BAR „Coverins” Societate cu Răspundere Limitată (în continuare GȚ „Marciuc Valentina”, SRL „Jintarg”, GȚ „Vădeni Agro”, SRL „Remarcabila”, SRL „Reforma CM”, SRL „Agrozprim”, SRL „Doi Rățoi”, SRL „Purplant MDV”, SRL „Unifruct”, SRL „Agro Ghiol”, SRL „Rai-Agro-Prim”, SRL „Albivor”, SRL „Unichi Grup”, SRL „Floreti-R.C.” și BAR „Coverins” SRL) cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, a penalităților legale, a dobânzilor de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

ÎCS „Moldova Zahăr” SRL prin cererea inițială și cererea de concretizare a cerințelor, a solicitat încasarea de la CA „Asterra Grup” SA a despăgubirii de asigurare în mărime de 13 122 717,11 de lei, a penalităților legale în mărime de 1 104 635,77 de lei și a dobânzilor de întârziere în mărime de 604 152 de lei, iar în totala suma de 14 831 504,90 de lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, compuse din taxa de stat în mărime de 50 000 de lei și a cheltuielilor pentru asistența juridică în mărime de 20 000 de lei (f.d. 76-77, vol. V).

Prin încheierea protocolară din 28 noiembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu, brokerul de asigurări BAR „Coverins” SRL (f.d. 183, vol.II).

CA „Asterra Grup” SA a depus acțiune reconvențională împotriva Gospodăriilor Țărănești și societăților comerciale, prin care a solicitat declararea nulității actelor juridice, însă prin încheierea din 12 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, menținută prin decizia din 06 iulie 2017 a Curții de Apel Chișinău, cererea a fost restituită (f.d. 147-152, 168-172, vol.III).

Prin hotărârea din 15 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, a fost respinsă acțiunea depusă de ÎCS „Moldova Zahăr” SRL împotriva CA „Asterra Grup” SA, intervenienți accesorii GȚ „Marciuc Valentina”, SRL „Jintarg”, GȚ „Vădeni Agro”, SRL „Remarcabila”, SRL „ReformaCM”, SRL „Agrozprim”, SRL „Doi Rățoi”, SRL „Purplant MDV”, SRL „Unifruct”, SRL „Agro Ghiol”, SRL „Rai-Agro-Prim”, SRL „Albivor”, SRL „Unichi Grup”, SRL „Floreti-R.C.” și BAR „Coverins” SRL cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, penalităților legale, a dobânzilor de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 13 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de ÎCS „Moldova Zahăr” SRL, prin intermediul avocatului Angela Popil, la care s-a alăturat SRL „Unichi Grup” și a fost menținută hotărârea din 15 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Prin decizia din 18 decembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de ÎCS „Moldova Zahăr” SRL, reprezentată de avocatul Angela Popil, s-a casat integral decizia din 13 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 15 mai 2018 a Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani, și s-a emis o hotărâre nouă, prin care s-a admis parțial acțiunea ÎCS „Moldova Zahăr” SRL.

S-a încasat de la CA „Asterra Grup” SA în beneficiul ÎCS „Moldova Zahăr” SRL suma de 7 715 718,70 lei cu titlu de despăgubire de asigurare, suma de 601 614,35 de lei cu titlu de dobânzi de întârziere și suma de 1 104 635,77 de lei cu titlu de penalități.

S-a încasat de la CA „Asterra Grup” SA în beneficiul ÎCS „Moldova Zahăr” SRL suma de 112 500 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată, sub forma taxei de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în prima instanță, la depunerea cererii de apel și cererii de recurs, precum și suma de 20 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate pe parcursul examinării cauzei, iar în total suma de 132 500 de lei.

În rest, pretențiile ÎCS „Moldova Zahăr” SRL cu privire la încasarea sumei de 5 406 998,41 de lei, cu titlu de despăgubire de asigurare și suma de 2 537,65 de lei cu titlu de dobânzi de întârziere, s-au respins.

La 24 decembrie 2019, CA „Asterra Grup” SA a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 18 decembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, invocând drept temei de revizuire prevederile art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă, solicitând casarea acesteia cu trimiterea cauzei la rejudecare în vederea înlăturării viciului de procedură admis de instanțele ierarhic inferioare (f.d. 90-94, vol. VII).

La 17 februarie 2020, CA „Asterra Grup” SA a depus suplimentar cerere de revizuire împotriva deciziei instanței de recurs, invocând prevederile art. 449 lit. a) din Codul de procedură civilă, prin care a solicitat casarea deciziei din 18 decembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, cu trimiterea cauzei la rejudecare în vederea înlăturării viciului de procedură admis de instanțele ierarhic inferioare (f.d.141- 11 142, vol. VII).

Prin încheierea din 13 mai 2020 a Curții Supreme de Justiție au fost respinse ca fiind inadmisibile cererile de revizuire declarate de către Compania de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni (f.d.183-195, vol. VII).

La 01 decembrie 2021, CA „Asterra Grup” SA a depus cerere de revizuire, împotriva deciziei din 18 decembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei din 18 decembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de recurs, la etapa examinării cererii de recurs de către Curtea Supremă de Justiție (f.d.1-4, vol. VIII).

Drept temei de revizuire CA „Asterra Grup” SA a invocat prevederile art. 449 lit. a) din Codul de procedură civilă, menționând că prin ordonanța din 21 ianuarie 2020 s-a dispus începerea urmăririi penale în cauza penală nr. xxxx conform componenței de infracțiune prevăzute la art. 196 alin. (4) din Codul penal.

Prin referința depusă la 22 decembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, ÎCS „Moldova Zahăr” SRL, reprezentată de avocatul Angela Popil, a solicitat respingerea cererii de revizuire ca inadmisibilă deoarece nu se circumscrie temeiului invocat la art. 449 lit. a) din Codul de procedură civilă, care prevede că revizuirea se declară în cazul în care s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei

infrațiuni în legătură cu cauza care se judecă. Pentru a putea invoca în susținerea unei cereri de revizuire temeiul enunțat, se cere pentru redeschiderea unui proces civil judecat irevocabil să existe o sentință irevocabilă, pronunțată cu referire la comiterea unei infrațiuni aflată în conexiune sau legată de cauza civilă examinată, însă la caz emiterea ordonanței privind pornirea urmăririi penale din 21 ianuarie 2020, nu poate servi temei de revizuire a deciziei din 18 decembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție.

De asemenea intimatul a insistat asupra faptului că potrivit art. 451 alin. (4) din Codul de procedură civilă, nu se admite depunerea repetată a cererii de revizuire în aceleași temeuri or, prin cererea de revizuire din 17 februarie 2020 CA „Asterra Grup” SA a solicitat Curții Supreme de Justiție revizuirea deciziei din 18 decembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție invocând în susținerea cererii de revizuire aceeași circumstanță - ordonanța privind pornirea urmăririi penale din 21 ianuarie 2020, care prin încheierea din 13 mai 2020 a Curții Supreme de Justiție a fost respinsă ca inadmisibilă.

Mai mult, la data depunerii cererii de revizuire din 01 decembrie 2021 și la data prezentării referinței, nu există o sentință penală irevocabilă, prin care să se constate comiterea de către ÎCS „Moldova Zahăr” SRL sau a altui participant la acest litigiu civil, a cărorva fapte penale în conexiune cu faptele și/sau circumstanțele reținute de instanța de recurs la soluționarea cauzei civile.

Instanța de revizuire notează că deși participanților la proces le-a fost notificată cererea de revizuire depusă de CA „Asterra Grup” SA la 01 decembrie 2021, totuși dânsii nu și-au valorificat dreptul de a depune referință.

Verificând argumentele societății revizuate, examinând materialele cauzei în raport cu temeiul de revizuire prevăzut de art. 449 lit. a) din Codul procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră că cererea de revizuire este inadmisibilă și urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 452 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.

Astfel, Colegiul lărgit a decis examinarea cererii de revizuire fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei și orei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție or, este inoportună invitarea participanților la proces, întrucât argumentele expuse în cererea de revizuire au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței controlul actului judecătoresc contestat.

Mai mult, niciun participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, mutatis mutandis, cauza Auza Vilho Eskelinen și alții vs Finlanda, hotărârea 10 din 19 aprilie 2007, § 72 – 75, cauza Eriksson vs Suedia, hotărârea din 12 aprilie 2012, § 66, 72, cauza Pönkä vs Estonia, hotărârea din 08 noiembrie 2016, § 33 – 34).

În temeiul art. 446 alin. (1) din Codul de procedură civilă, pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol.

Potrivit art. 447 lit. a) din Codul de procedură civilă, sunt în drept să depună cerere de revizuire părțile și alți participanți la proces.

În conformitate cu art. 448 alin. (2) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

În conformitate cu art. 450 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Totodată, instanța de revizuire reține că în conformitate cu prevederile art. 451 alin. (4) din Codul de procedură civilă, nu se admite depunerea repetată a cererii de revizuire în aceleași temeiuri.

Din materialele cauzei, instanța de revizuire constată că la 24 decembrie 2019 CA „Asterra Grup” SA a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 18 decembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, invocând drept temei de revizuire prevederile art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă, solicitând casarea acesteia cu trimiterea cauzei la rejudecare în vederea înlăturării viciului de procedură admis de instanțele ierarhic inferioare (f.d. 90-94, vol. VII).

Ulterior, la 17 februarie 2020, CA „Asterra Grup” SA a depus suplimentar cerere de revizuire împotriva deciziei instanței de recurs, invocând prevederile art. 449 lit. a) din Codul de procedură civilă, prin care a solicitat casarea deciziei din 18 decembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, cu trimiterea cauzei la rejudecare în vederea înlăturării viciului de procedură admis de instanțele ierarhic inferioare (f.d.141-142, vol. VII).

Prin încheierea din 13 mai 2020 a Curții Supreme de Justiție au fost respinse ca inadmisibile cererile de revizuire declarate de către Compania de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni (f.d.183-195, vol. VII).

Totodată, instanța de revizuire atestă că din textul cererii de revizuire depuse la 01 decembrie 2021 CA „Asterra Grup” SA solicită revizuirea deciziei din 18 decembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție, invocând temei de revizuire art. 449 lit. a) din Codul de procedură civilă, menționând că prin ordonanța din 21 ianuarie 2020 s-a dispus începerea urmăririi penale în cauza penală nr. xxxx conform componenței de infracțiune prevăzute la art. 196 alin. (4) din Codul penal.

La caz, este de menționat că, deoarece argumentele revizuentului au constituit deja obiect de examinare în instanța de revizuire, precum și faptul că nu se admite depunerea repetată, în baza acelorași temeiuri, a cererii de revizuire, fapt ce contravine dispozițiilor art. 451 alin. (4) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire depusă de CA „Asterra Grup” SA ca fiind inadmisibilă.

Instanța de revizuire reține că temeiul prevăzut de art. 449 lit. a) din Codul de procedură civilă și invocat de către societatea revizuentă, de fapt, este aceleași temei invocat anterior de către revizuent la 17 februarie 2020 asupra căruia instanța de revizuire s-a expus prin încheierea din 13 mai 2020.

Mai mult, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, reține că ordonanța ofițerului principal de urmărire penală al SCAUP a DP mun. Chișinău, Denis Mihcev prin care s-a dispus începerea urmăririi penale în cauza penală nr. xxxx, conform componenței de infracțiune prevăzute la art. 196 alin. (4) din Codul penal, nu cade sub incidența prevederii art. 449 lit. a) din Codul de procedură civilă, întrucât sentința penală irevocabilă și ordonanța privind pornirea urmăririi penale sunt acte procedurale distincte care produc efecte diferite.

Instanța de revizuire menționează că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare a hotărârii contestate, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție statuează că admiterea revizurii depuse de CA „Asterra Grup” SA, în asemenea împrejurări, contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 03 martie 2009 în cazul Eugenia și Doina Duca contra Moldovei, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului autorității lucrului judecat, care instituie că nici o parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii întru obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză. Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghizat. O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci când este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii.

Din considerentele menționate instanța de revizuire reține ca fiind întemeiată obiecția intimatului ÎCS „Moldova Zahăr” SRL, reprezentată de avocatul Angela Popil precum că argumentele invocate în cererea de revizuire depusă de CA „Asterra Grup” SA, sunt identice celor din cererea de revizuire precedentă din 17 februarie 2020, de altfel, argumente deja examinate și asupra cărora instanța s-a expus anterior la 13 mai 2020 și a declarat inadmisibilă revizuirea.

Așa fiind, având în vedere faptul că nu se admite depunerea repetată, în baza acelorași temeiuri, a cererii de revizuire și având în vedere că motivele invocate de revizuent nu se încadrează în temeiurile art. 449 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca inadmisibilă.

În conformitate cu prevederile art. art. 449 alin. (1) lit. a), 451 alin. (4) și 453 alin. (1) lit. a), (3) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Compania de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni, împotriva deciziei din 18 decembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Moldova Zahăr” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Companiei de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni, intervenienți accesorii Gospodăria Țărănească „Marciuc Valentina”, Societatea cu Răspundere Limitată „Jintarg”, Gospodăria Țărănească „Vădeni Agro”, Societatea cu Răspundere Limitată „Remarcabila”, Societatea cu Răspundere Limitată „Reforma CM”, Societatea cu Răspundere Limitată „Agrozprim”, Societatea cu Răspundere Limitată „Doi Rățoi”, Societatea cu Răspundere Limitată „Purplant MDV”, Societatea cu Răspundere Limitată „Unifruct”, Societatea cu Răspundere Limitată „Agro Ghiol”, Societatea cu Răspundere Limitată „Rai-Agro-Prim”, Societatea cu Răspundere Limitată „Albvior”, Societatea cu Răspundere Limitată „Unichi Grup”, Societatea cu Răspundere Limitată „Floreti-R.C.” și Brokerul de Asigurări și Reasigurări „Coverins” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, a penalităților legale și a dobânzilor de întârziere.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecători

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Maria Ghervas

Victor Burduh